

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076. «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»
(назва магістерської програми)
на тему: «Планування та регулювання партнерських відносин державного та
приватного секторів у соціальній сфері»
(назва теми)

Виконавець:

студент ФЕУП, 65 групи
Томашен Вадим Валерійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Балджи Марина Дмитрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Важливе місце в процесі ефективного соціально-економічного розвитку країни займає соціальна сфера, оскільки саме в цьому секторі економіки здійснюється виробництво, розподіл і споживання матеріальних та нематеріальних благ, а також відбувається забезпечення розширеного відтворення людського капіталу за участю держави як гаранту економічного забезпечення соціально достатнього рівня життя населення.

Мета дослідження Планування соціальної сфери в системі державного управління України.

Завдання дослідження:

- описати теоретичні засади розвитку соціальної сфери в системі державного управління;
- дослідити роль державного управління, прогнозування і планування розвитку в соціальній сфері ;
- проаналізувати розвиток та планування соціальної сфери в Одеській області;
- запропонувати шляхи покращення розвитку соціальної сфери у системі державного управління ;
- обґрунтувати економічну ефективність та оцінка фінансової реалізованості програм соціального розвитку Одеського регіону.

Об'єкт дослідження процес планування соціальної сфери.

Предметом дослідження. Розвиток соціальної сфери в межах Одеської області.

Методи дослідження. Науково-теоретичною та методологічною базою наукового дослідження було системне загальнотеоретичне осмислення об'єктивних процесів розвитку соціальної політики держави та основних напрямків її реалізації. Згідно з системним методом наукового пізнання усі соціальні процеси і явища розглядалися і аналізувалися у взаємозв'язку, взаємозалежності і розвитку. Реалізація поставлених задач дослідження здійснювалась за допомогою наступних методів: - використання системного методу зробило можливим декомпозицію соціальної сфери на ряд підсистем, які досліджувалися автономно з урахуванням подальшого узгодження цілей кожної підсистеми із загальною метою системи, а також є створення ієрархії системи; - метод аналізу і синтезу в дослідженні соціальної політики сприяє дослідженню диференціації та при обґрунтуванні об'єктивної необхідності регіоналізації соціальної політики; - метод взаємозв'язку конкретного та абстрактного – при узагальненні нової соціальної ролі держави; - метод індукції і дедукції – при структуруванні і функцій соціальної політики; - метод порівняння – з метою здійснення порівняльного аналізу концепцій соціальної

політики в різних країнах, узагальнення світового досвіду соціальної політики, для виявлення їхніх спільних рис та специфічних особливостей; - інституційний метод – для дослідження інститутів, з допомогою яких здійснюється державне управління соціальною сферою.

Інформаційна база дослідження. Інформаційними джерелами дослідження слугували Законодавчі документи, наукові праці вчених-фахівців з проблем соціальної сфери, періодичні видання, матеріали державної служби статистики України, електронні ресурси, тощо.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 121 сторінку. Основний зміст викладено на 5 – 96 сторінках. Робота містить 21 таблицю, 14 рисунків.

Публікації. За результатами роботи опубліковані наукові публікації: тези на тему: «Сучасний стан та проблеми розвитку соціальної сфери України» на конференції, а також стаття «Аналіз соціальної сфери в Україні та Одеській області» у науковому віснику ОНЕУ №10 (252)

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади розвитку соціальної сфери в системі державного управління» розглянуто основні поняття соціальної сфери, законодавчу базу розвитку соціальної сфери та роль державного управління, прогнозування і планування розвитку в соціальній сфері.

У другому розділі «Аналіз розвитку соціальної сфери в Україні та Одеській області» проаналізований стан соціальної сфери України та Одеської області, визначені умови розвитку соціальної сфери в Одеській області, та проведений аналіз розвитку та планування соціальної сфери в Одеській області.

У третьому розділі «Шляхи покращення розвитку соціальної сфери у системі державного управління» запропоновано застосування програмно-цільового методу в управлінні розвитку регіону та побудова дерева цілей для Одеського регіону та проведений аналіз діючих цільових комплексних програм Одеської області в соціальній сфері і визначена економічна ефективність та оцінка фінансової реалізованості програм соціального розвитку Одеського регіону.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

В Україні на сьогоднішній день розвиток партнерських відносин держави і бізнесу у соціальній сфері знаходиться на початковій стадії, зокрема не сформовано інститути та інституціональне середовище державно-приватного партнерства. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування

сутності державно-приватного партнерства як форми інституціональної взаємодії державної влади з бізнесом його ролі в розвитку суспільства, форм і способів реалізації державно-приватного партнерства в соціальній сфері.

Для забезпечення достойного життя громадян здійснюється фінансування об'єктів соціальної сфери. Але на сьогоднішній день це є доволі складним і болючим питанням. Проблема полягає в тому, що більшість закладів цієї сфери реалізують свої послуги у некомерційному секторі економіки, а відтак, їх діяльність спрямована не на отримання прибутку, а на забезпечення соціального ефекту від реалізованих послуг. Тому, для успішного функціонування та розвитку вони потребують значних капіталовкладень.

Так як Україна є соціально спрямованою державою, то варто зазначити що її притаманні цінності ліберальної моделі та консервативної моделі. Це проявляється в тому, що основні канали перерозподілу фінансових ресурсів знаходяться в руках держави, або під її контролем. Величина соціальної допомоги існує в пропорційній залежності від трудових доходів і, відповідно, від розмірів відрахувань на страхові платежі. Також спостерігається тісний зв'язок між рівнем соціального захисту та тривалістю професійної діяльності. Однак, у вітчизняній моделі соціальної політики не відбувається поєднання високої економічної ефективності з розвинутою системою соціального захисту, яка заснована на свободі споживання, а також бюджетні відрахування на соціальні заходи не дорівнюють страховим внескам працівників і працедавців, що характерно саме для консервативної моделі.

На сьогоднішній день в Україні особливо актуальним є залучення коштів через державно-приватне партнерство. Перспективні інноваційні форми ДПП в сфері освіти, науки та бізнесу представляють різні види інтеграційних комплексів - малі інноваційні фірми при вузах, технопарки, науково-освітні центри тощо, метою створення яких є інтеграція можливостей вищих навчальних закладів, державних наукових організацій та інноваційного підприємства для здійснення спільної діяльності, що представляє інтерес для приватного сектора промисловості.

А впровадження в реалізацію ДПП програмно-цільового методу вплине на оздоровлення регіонального управління, так як дозволить вирішити першочергові соціально-економічні проблеми.

Також, проведені розрахунки ефективності та оцінки фінансової реалізованості цільових комплексних програм соціально-економічного розвитку Одеського регіону дадуть можливість органам влади приймати обґрунтовані рішення про ранжування програм, їх фінансування та економити бюджетні кошти шляхом виключення не результативних програм.

Отже, за підсумками розрахунків в даній роботі можна зробити висновок, що рекомендується сканування з залученням додаткових фінансових джерел для комплексної програми «Освіта Одещини» на 2015-2018 роки. Коефіцієнти програми в допустимих межах від 1 до 1,4. Отже, немає великих підстав для невиконання цих програм. Отже, отримання позитивного або навпаки негативного результату оцінки реалізованості

програми слугуватиме підставою для внесення змін в обсяг фінансування на наступний фінансовий рік, в випадку, якщо ризик невиконання програми висок або нерівномірне фінансування, яке підвищує ризик нереалізації програми, то розглядається можливість її дострокового припинення.

Пропонується реалізацію проекту по забезпеченню інтелектуальними ресурсами ВНЗ для виконання непрофінансованих заходів програми "Освіта Одещини" шляхом фандрайзингу який можливий через участь представників професорсько-викладацького складу та студентства у здійсненні фандрайзингу: пошуку приватних фірм-донорів, а також отриманні грантів, реалізації науково-дослідних проектів.

Таким чином можна вирішити проблему низької якості підготовки молодих фахівців можна частково вирішити при наданні приватними фірмами новітнього устаткування і технологій у форматі навчальних центрів, лабораторій тощо через фандрейзерів. Безумовно, це розширить коло студентів, які зможуть набути знання та практичні навички за допомогою сучасного обладнання. Слід відзначити й те, що компанії, які впровадять такий вид партнерства, також зможуть приймати активну участь у навчальній діяльності: розробці навчальних програм, підготовці навчально-методичних посібників, створенні системи підвищення кваліфікації своїх працівників тощо. Хоча зараз найпоширенішими формами співпраці є стажування та практика студентів та лекції для студентів. Але варто звернути увагу зі сторони приватних фірм на вплив на розробку навчальних програм і професійних стандартів для більшого спрямування на нерозуміння вищими закладами реалій бізнес-світу.

Реалізація запропонованих в роботі практичних рекомендацій дозволить підвищити ефективність цільових програм в регіоні та створить сприятливі умови для проведення соціально-економічної політики та підвищення якості витрачання бюджетних коштів.

АНОТАЦІЯ

Томашен В. В., «Планування та регулювання партнерських відносин державного та приватного секторів у соціальній сфері»,

(прізвище та ініціали студента)

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076.«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка, планування та управління бізнесом»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження — Планування та шляхи покращення соціальної сфери в системі державного управління.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти визначення проблем та пошук рішень щодо поліпшення діючого механізму планування соціальної сфери.

Проаналізовано теоретичні засади розвитку соціальної сфери в системі державного управління, аналіз розвитку соціальної сфери в Одеській області, шляхи покращення розвитку соціальної сфери у системі державного управління.

Запропоновано сканування з залученням додаткових фінансових джерел для комплексної програми «Освіта Одещини» на 2015-2018 роки.

Ключові слова: планування, соціальна сфера, державне управління, розвиток, аналіз, покращення, цільові комплексні програми.

ANNOTATION

Tomashen V. V. “Planning and regulation of partnership between state and private sectors in the social sphere”

(Student's name and surname)

(Qualifying work title)

076. “Enterprise, trade and exchange activity ” by the master program
“Economics, planning and business management”,
Odesa National Economic University
Odesa, 2018

Qualifying Master work consists of three parts. The object of the research is Planning and the ways to improve the social sphere in the system of public administration

The theoretical aspects of identifying problems and finding solutions for improving the existing mechanism of social planning are examined below.

The ways of improving social sphere development in the system of public administration are analyzed. Moreover, the analysis of social sphere development in Odesa region was also done.

Scanning with the use of additional financial sources for the complex program is proposed for the complex program named “Education of Odesa region” in 2015-2018.

Keywords: planning, social sphere, public administration, development, analysis, improvement, targeted integrated programs.